

सत्यमेव जयते

भारत का राजपत्र

The Gazette of India

भारताचे राजपत्र

असाधारण

EXTRAORDINARY

असाधारण

भाग 12 अनुभाग 1

Part XII Section 1

भाग बारा अनुभाग 1

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

प्राधिकाराद्वारे प्रकाशित

सं. १] नई दिल्ली, 23 जनवरी 2003/३ माघ (शके) 1924 [खण्ड 12

No. 1] NEW DELHI, 23RD JANUARY 2003/3 MAGHA (SAKA) 1924 [Vol. 12

अंक १] नवी दिल्ली, २३ जानेवारी २००३/३ माघ (शके) १९२४ [खण्ड १२

स्वतंत्र संकलन महणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

विधि और न्याय मंत्रालय

(विधायी विभाग)

नई दिल्ली, दिनांक 23 जनवरी 2003/३ माघ (शके) 1924

(1) दि टॅक्सेशन लॉज (एक्स्टेन्शन टू जम्हू अँण्ड कण्मीर) अँकट, 1954, (2) दि स्पाइसेस, अँकट, 1986, (3) दि कमिशन आँफ सती (प्रिव्हेन्यान) अँकट, 1987, (4) दि जजेस (प्रोटेक्शन) अँकट, 1985, (5) दि इलेक्शन कमिशन (कंडिशन्स आँफ इलेक्शन कमिशनर्स अँण्ड ट्रॅन्झेक्शन आँफ विज्ञेस) अँकट, 1991, (6) दि आर्मेड फोर्सेस (जम्हू अँण्ड कण्मीर) स्पेशल पॉवर अँकट, 1990, (7) दि अँग्रिकल्चरल अँण्ड प्रोसेस फूड प्रॉडक्ट्स एक्सपोर्ट सेस अँकट, 1985, (8) दि ओपिअम अँण्ड रेवेन्यु लॉज (एक्स्टेन्शन आँफ अँप्लिकेशन) अँकट, 1950, (9) दि रेवेन्यु रिकवरी अँकट, 1890, (10) दि नेशनल कमिशन फॉर बॅकवर्ड क्लासेस अँकट, 1993, (11) दि रिसचै अँण्ड डेव्हलपमेंट सेस अँकट, 1986, (12) दि नेशनल कमिशन फॉर माइनरिटज अँकट, 1992, (13) दि लॉटरिज (रेप्युलेशन) अँकट, 1998, (14) दि अँग्रिकल्चरल प्रोडक्ट्स सेस अँकट, 1940, (15) दि बेनामी ट्रॅन्झेक्शन्स (प्रोहिविशन) अँकट, 1988, (16) दि पेमेंट आँफ वेजेस अँकट, 1936; के मराठी अनवाद राष्ट्रपति के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते हैं और ये प्राधिकृत पाठ (केंद्रिय विधि) अधिनियम, 1973 (1973 का 50) की धारा 2 के खण्ड (क) के अधीन उनके मराठी प्राधिकृत पाठ सम्बन्ध जाएंगे।

**MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(LEGISLATIVE DEPARTMENT)**

New Delhi, dated 23rd January 2003/ 3 Magha (Saka) 1924

The Translations in Marathi of the (1) The Taxation Laws (Extension to Jammu and Kashmir) Act, 1954, (2) The Spices Cess Act, 1986, (3) The Commission of Sati (Prevention) Act, 1987, (4) The Judges (Protection) Act, 1985, (5) The Election Commission (Conditions of Service of Election Commissioners and Transaction of Business) Act, 1991, (6) The Armed Forces (Jammu and Kashmir) Special Powers Act, 1990, (7) The Agricultural and Processed Foods Products Export Cess Act, 1985, (8) The Opium and Revenue Laws (Extension of Application) Act, 1950, (9) The Revenue Recovery Act, 1890, (10) The National Commission for Backward Classes Act, 1993, (11) The Research and Development Cess Act, 1986, (12) The National Commission for Minorities Act, 1992, (13) The Lotteries (Regulation) Act, 1998, (14) The Agricultural Produce Cess Act, 1940, (15) The Benami Transactions (Prohibition) Act, 1988, (16) The Payment of Wages Act, 1936 are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative texts thereof in Marathi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

विधि व न्याय संशालय

(विधायी विभाग)

नवी दिल्ली, दिनांक २३ जानेवारी २००३/३ माघ (शके) १९२४

पुढील अधिनियमांचे म्हणजे (१) दि टॅक्सेशन लॉज (एकस्टेन्शन टू जम्मू अॅन्ड काश्मीर) अॅक्ट, १९५४, (२) दि स्थाइसेत अॅक्ट, १९८६, (३) दि कमिशन आॅफ सती (प्रिवेन्शन) अॅक्ट, १९८७, (४) दि जजेस (प्रोटेक्शन) अॅक्ट, १९८५, (५) दि इलेक्शन कमिशन (कंडिशन आॅफ इलेक्शन कमिशनस अॅन्ड ट्रॅन्झॅक्शन आॅफ विज्ञेस) अॅक्ट, १९९१, (६) दि आर्मड फोर्सेस (जम्मू अॅन्ड काश्मीर) स्पेशल पॉवर अॅक्ट, १९९०, (७) दि अॅग्रिकल्चरल अॅन्ड प्रोसेसु फूड प्रॉडक्ट्स एक्सपोर्ट सेस अॅक्ट, १९८५ (८) दि ओपिअम अॅन्ड रेव्हेन्यू लॉज (एकस्टेन्शन आॅफ अॅलिकेशन) अॅक्ट, १९५० (९) दि रेव्हेन्यू रिकवरी अॅक्ट, १८९०, (१०) दि नॅशनल कमिशन फॉर बैकवर्ड कलासेस अॅक्ट, १९९३, (११) दि रिसर्च अॅन्ड डेव्हलपमेंट सेस अॅक्ट, १९८६, (१२) दि नॅशनल कमिशन फार माइनरिटज अॅक्ट, १९९२, (१३) दि लॉटरिज (रेग्युलेशन) अॅक्ट, १९९८, (१४) दि अॅग्रिकल्चरल प्रॉड्यूस सेस अॅक्ट, १९४०, (१५) दि वेनामी ट्रॅन्झॅक्शन्स (प्रोहिबिशन) अॅक्ट, १९८८, (१६) दि पेमेंट आॅफ वेजेस अॅक्ट, १९३६; आ अधिनियमांचे मराठी अनुवाद यादारे, राष्ट्रपतींच्या प्राधिकाराने प्रसिद्ध करण्यात येत असून प्राधिकृत पाठ (केंद्रीय विधी) अधिनियम, १९७३ (१९७३ चा अधिनियम क्रमांक ५०) याच्या कलम २, खंड (क) अन्वये हें अनुवाद त्या अधिनियमांचे प्राधिकृत पाठ आहेत असे समजले जाईल.

निर्देशसूची
INDEX

अ. क्र. Sr. No.	अधिनियमाचे नाव Name of the Act	पृष्ठ कर्माक Page No.
१	कराधान विधि (जम्मू व काश्मीरवर विस्तारण) अधिनियम, १९५४ .. 1 The Taxation Laws (Extension to Jammu and Kashmir) Act, 1954 ..	४
२	मसाला पदार्थ उपकर अधिनियम, १९८६ .. 2 The Spices Cess Act, 1986 ..	९
३	सती (प्रतिबंध) अधिनियम, १९८७ .. 3 The Commission of Sati (Prevention) Act, 1987 ..	११
४	व्याधीश (संरक्षण) अधिनियम, १९८५ .. 4 The Judges (Protection) Act, 1985 ..	१७
५	निवडणक आयोग (निवडणक आयुक्तांच्या सेवा शर्ती आणि कामकाज चालवणे) अधिनियम, १९९१ .. 5 The Election Commission (Conditions of Service of Election Commissioners and Transaction of Business) Act, 1991 ..	१८
६	सशस्त्रदल (जम्मू आणि काश्मीर) विशेष अधिकार अधिनियम, १९९० .. 6 The Armed Forces (Jammu and Kashmir) Special Powers Act, 1990 ..	२१
७	कृषि व संस्कारित अन्न पदार्थ निर्यात उपकर अधिनियम, १९८५ .. 7 The Agricultural and Processed Food Products Export Cess Act, 1985 ..	२३
८	अफू व महसूल कायदे (प्रयुक्ति क्षेत्राचे विस्तारण) अधिनियम, १९५० .. 8 The Opium and Revenue Laws (Extension of Application) Act, 1950 ..	२४
९	महसूल वसुली अधिनियम, १८९० .. 9 The Revenue Recovery Act, 1890 ..	२८
१०	राष्ट्रीय मागात्मक आयोग अधिनियम, १९९३ .. 10 The National Commission for Backward Classes Act, 1993 ..	३२
११	संशोधन व विकास उपकर अधिनियम, १९८६ .. 11 The Research and Development Cess Act, 1986 ..	३६
१२	राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोग अधिनियम, १९९२ .. 12 The National Commission for Minorities Act, 1992 ..	३८
१३	लॉटरी (विनियमन) अधिनियम, १९९८ .. 13 The Lotteries (Regulation) Act, 1998 ..	४२
१४	कृषि उत्पादन उपकर अधिनियम, १९४० .. 14 The Agricultural Produce Cess Act, 1940 ..	४५
१५	बेनामी संव्यवहार (प्रतिवेद्ध) अधिनियम, १९८८ .. 15 The Benami Transaction (Prohibition) Act, 1988 ..	४९
१६	वेतन प्रदान अधिनियम, १९३६ .. 16 The Payment of Wages Act, 1936 ..	५१

कृषि उत्पादन उपकर अधिनियम, १९४०

(१९४० चा अधिनियम क्रमांक २७*)

(३१ जानेवारी २००२ रोजी यथाविद्यमात्र)

[१५ एप्रिल, १९४०]

[भारतीय कृषि संशोधन परिषदेसाठी] अधिक चांगली वित्तीय तरतुद करण्यासाठी अधिनियम.

ज्याअर्थी [भारतीय कृषि संशोधन परिषदेला] ती ज्या उद्दिष्टांसाठी स्थापन करण्यात आली असी, त्या संस्थेच्या संस्थापन समयलेखामध्ये नमद करण्यात आलेली उद्दिष्टे पार पाडण्यासाठी अधिक चांगली वित्तीय तरतुद करणे आणि त्या प्रयोजनार्थ, विवक्षित वस्तूवर, नियांतीवरील सीमाशुल्काच्या रूपाने उपकर बसवण इलट आहे, व त्याचे उत्पन्न उक्त परिषदेकडे जमा केले जाईल;

त्याअर्थी, याद्वारे खालीलप्रमाणे अधिनियम करण्यात येत आहे:—

१. (१) या अधिनियमास, “कृषि उत्पादन उपकर अधिनियम, १९४०” असे म्हणावे.

(२) त्याचा विस्तार * * * * * संपूर्ण भारतभर आहे.

संक्षिप्त नाव
व विस्तार.

२. या अधिनियमात, विषयाशी किंवा संदर्भाशी काही विसंगत नसेल तर,—

*[क्र.) “[आयुक्त]” याचा अर्थ, सीमाशुल्क अधिनियम, १९६२ (१९६२ चा ५२) याचे कलम २, खंड (८) मध्ये व्याख्या केल्यानुसार सीमाशुल्क “[आयुक्त], असा आहे, आणि]

(ख) “परिषद” याचा अर्थ, [भारतीय कृषि संशोधन परिषद], असा आहे.

व्याख्या.

३. (१) [भारता] कडून नियांत केल्या जाणाऱ्या, अनुसूचीमध्ये अंतर्भूत असलेल्या मर्व वस्तू-उपकर बसवणे। वर, मूल्यानुसार अर्ध्या टक्का दराने सीमाशुल्क आकारण्यात येईल :

परंतु, भारतात उत्पादित करण्यात आलेल्या वस्तू नाहीत याबाबत “[आयुक्ताचे] समाधान होईल अशा रीतीने सिद्ध झालेल्या वस्तूवर उक्त सीमाशुल्क आकारण्यात येणार नाही.

(२) केंद्र सरकार, राजपत्रामधील ‘अधिसूचनेद्वारे, उक्त सीमाशुल्क आकारण्याच्या प्रयोजनासाठी अनुसूचीमध्ये अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही वस्तूचे टॅरिफ मूल्य निश्चित करील व त्यावेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही टॅरिफ मूल्यात फेरफार करील.

४. केंद्र सरकार, परिषदेशी पूर्व विचाराविनियम केल्यानंतर शासकीय राजपत्रातील ‘अधिसूचने-अनुसूचीमधून वस्तू द्वारे असा निदेश देऊ शकेल की, अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेली कोणतीही वस्तू कलम २ द्वारे सीमा वगळण्याचा शुल्क बसवण्याच्या अधीन असणे बंद होईल, आणि त्यानंतर जोपर्यंत अशी अधिसूचना अंमलात असेल अधिकार. तोपर्यंत, ती वस्तू अनुसूचीमध्ये समाविष्ट करण्यास आलेली नाही असे मानण्यात येईल.

१. १९६३ च्या विनियम ७ द्वारे पांडेचरीला लागू करण्यात आला.

२. १९५० च्या अनुकूलन आवेशाद्वारे “कृषि संशोधन सार्वभौमिक परिषद” या मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल केला.

३. १९५६ चा अधिनियम ६२, कलम २ व अनुसूचीद्वारे “जमू व काशमीर राज्य खेरीज-करून” हा मजकूर गाठला (१ ऑक्टोबर, १९५६ रोजी व तेव्हापासून).

४. १९७० चा अधिनियम ४०, कलम २ द्वारे मुळ खंड (क) ऐवजी दाखल केला.

५. १९९५ चा अधिनियम २२, कलम ८४ द्वारे दाखल केले (२६ मे, १९९५ रोजी व तेव्हा-पासून).

६. १९५६ चा अधिनियम ६२, कलम २ व अनुसूचीद्वारे “या अधिनियमाचा विस्तार असेल अशा प्रवेशा” या मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल केला.

७. अशा अधिसूचनेसाठी पहा—भारताचे राजपत्र, १९४७, असाधारण, इंग्रजी पृष्ठ क्र. ६११.

८. अशा अधिसूचनेसाठी पहा—भारताचे राजपत्र, १९४० भाग एक, इंग्रजी पृष्ठ क्र. १३२३.

उपकराचा परतावा ५. '[केंद्रीय महसूल मंडळे अधिनियम, १९६३ (१९६३ चा ५४)] खाली घटित करण्यात आलेले व उपकरातून सुट केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि सीमाशुल्क मंडळ] पुढील ब्राबीकरिता तरतूद करणारे नियम^१ त्या नियमात विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अशा अटीवर करू शकेल,—

(क) जेव्हा वस्तु, भूमार्गाने नियर्ती केल्या जातात आणि नंतर त्या भारतामध्ये आयात करण्यात येतात अशा वस्तूवरील सीमाशुल्काचा परतावा, आणि

(ख) ज्या वस्तु नंतर भारतामध्ये आयात करावयाच्या आहेत अशा वस्तूवरील सीमाशुल्काचे प्रदान न करता त्याची भूमार्गाने नियर्ता.

सीमाशुल्क ^{१[५. सीमाशुल्क: अधिनियम, १९६२ (१९६२ चा ५२)]} व त्या खाली तथार करण्यात अधिनियम आलेले नियम व विनियम यांच्या तरतुदी तसेच शुल्काचा परतावा व शुल्कापासून सुट या संबंधातील १९६२ च्या तरतुदीसुद्धा केंद्र सरकारला था अधिनियमान्वये देय असलेल्या सीमाशुल्काची आकारणी व वसुली विवक्षित तरतुदी करण्यासंदर्भात जाशा लागू होतात तशाच त्या, शक्यतो, अनुसूचीत समाविष्ट असलेल्या सर्व वस्तूवर लागू करणे सीमाशुल्काची आकारणी व वसुली करण्यासंबंधात लागू होतील.

शास्ती

५. ख. (१) जो कोणी—

(क) या अधिनियमाखालील कोणत्याही सीमाशुल्काचे प्रदान चुकवील; किंवा

(ख) जी कोणतीही माहिती पुरवणे त्याचे कर्तव्य असेल अशी कोणतीही माहिती पुरवण्यात कसूर करील किंवा जी माहिती तपशिलात खोटी आहे किंवा त्याला जिच्या सत्यतेबाबत शंका आहे अशी माहिती पुरवील; किंवा

(ग) ^{१[आयुक्त]} किंवा कोणताही अधिकारी या अधिनियमाच्या किंवा त्याखाली तथार करण्यात आलेल्या कोणत्याही नियमाखालील आपले कार्य पार पाडीत असताना त्यात अडथळे आणील, तो सहा महिन्यांच्या कालावधीपर्यंत असू शकेल एवढ्या मुदतीची कारावासाची शिक्षा किंवा दोन हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल एवढ्या रकमेचा डड किंवा या दोन्ही शिक्षास पाव ठरेल.

(२) या अधिनियमाखाली संपरीक्षा करणारे कोणतेही न्यायालय असा निर्देश देऊ शकेल की, अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेला ज्या वस्तूसंबंधात या अधिनियमान्वये शिक्षापात्र अपराध घडला असल्याची त्याची खाली झाली असेल ती वस्तू केंद्र सरकारकडे समप्रवृत्त केली जाईल आणि असा देखील निर्देश देईल की, अशी वस्तू ज्यात ठेवली असेल ती सर्व पुढीकी, आवेष्टने किंवा पाव, आणि ज्या जल्यानातून ती वाढून नेली जाईल असे प्रत्येक जल्यान किंवा अन्य वाहन देखील केंद्र सरकारकडे समप्रवृत्त होईल.]

परिषदेकडे ६. (१) या अधिनियमाखाली आकारलेल्या सीमाशुल्काचे उत्पन्न केंद्र सरकारकडून ते गोळा उपकराचे प्रदान करण्यासाठी निश्चित करण्यात आलेला कंर खर्च वजा करून परिषदेला प्रदान करण्यात येईल.
आणि परिषदेकडून (२) परिषदेला देय असलेली रकम केंद्र सरकारकडून सहा महिन्यांपेक्षा अधिक होणार नाही, उपकराचा खर्च एवढ्या कालावधीच्या अंतराने प्रदान करण्यात येईल.

(३) परिषदेला प्रदान केलेल्या रकमेचा खर्च केंद्र सरकारकडून या संदर्भात तथार केलेल्या नियमाबाबूदे ठरवून देण्यात आलेल्या मर्यादिच्या अधीन असेल.

स्थायी वित्त ७. (१) परिषद, स्थायी वित्त समिती स्थापन करील आणि परिषदेच्या नियमावां मंडळादरू समिती. ^{१[संसदेच्या सदस्यां]} पैकी एका सदस्याची निवड करील, तसेच एक सदस्य हा केंद्र सरकारद्वारे नियुक्त करण्यात आलेला अधिकारी असेल.

(२) पोटकलम (१) च्या उपबंधाधीन स्थायी वित्त समितीच्या घटना, कार्ये व कार्यपद्धती ही केंद्र सरकारच्या पूर्व मान्यतेने परिषद निश्चित करील अशा रीतीने विनियमित करण्यात येतील.

राखीव निधी. ८. परिषद, आपला राखीव निधी केंद्र सरकारने, त्यासंदर्भात केलेल्या नियमानुसार उभारील व ठेवील.

१. १९७० चा अधिनियम ४०, कलम ३ द्वारे "केंद्रीय महसूल मंडळ" या मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल केला.

२. अशा नियमांसाठी पहा—भारताचे राजपत्र, १९४०, भाग एक, इंग्रजी पृष्ठ क ५६५.

३. १९७० चा अधिनियम ४०, कलम ४ द्वारे दाखल केले.

४. १९५५ चा अधिनियम २२, कलम ८४ द्वारे मूळ मजकुराएवजी दाखल केले (२६ मे, १९५५ रोजी व तेह्वापासून).

५. १९७० चा अधिनियम ४०, कलम ५ द्वारे "केंद्रीय विधानमंडळाचा प्रतिनिधी" या मूळ मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल केला.

९. (१) केंद्र सरकार, परिषदेशी विचारविनिमयं काळन ह्या अधिनियमाची प्रयोजने पार-केंद्र सरकारचा पाडण्यासाठी, राजपत्रामधील अधिसूचनेद्वारे नियम^१ करील. नियम करण्याचा अधिकार.

(२) विशेषतः व पूर्वगामी शक्तीच्या सर्वसाधारणतेला बाध न पोचवता केंद्र सरकार, परिषदेला, अधिकार. प्रदान केलेल्या एकमेच्या खचाचि विनियमन करण्याबाबत आणि कलम ८ मध्ये उल्लेखिलेल्या राखीब निधी उभारणे, तो ठेवणे व त्याचे व्यवस्थापन करणे यासाठी तरतुद करण्याबाबत नियम तयार करील.

[(३) या अधिनियमाखालील केलेला प्रत्येक नियम, तो करण्यात आल्यानंतर होईल तितक्या लवकार, संसदेच्या प्रत्येक सभागृहासमोर, ते एका सताने बनलेल्या अथवा दोन क्रमवर्ती संवे मिळून बनलेल्या अशा एकूण तीस दिवसांच्या कालावधीकरिता सतासीन असताना ठेवला जाईल, आणि तो असा ठेवण्यात आल्याचे सत्र किंवा पूर्वोक्त क्रमवर्ती सत्र संपण्यापूर्वी जर त्या नियमात कोणतेही आपरिवर्तन करण्याबाबत दोन्ही सभागृहांचे मतैक्य झाले अथवा तो नियम करण्यात येऊ नये धावाबाबत दोन्ही सभागृहांचे मतैक्य झाले तर, त्थानंतर तो नियम तशा आपरिवर्तित रूपातच परिणामक होईल, किंवा प्रकरणपरत्वे, मुळीच परिणामक होणार नाही, तथापि, अशा कोणत्याही आपरिवर्तनामुळे किंवा शून्यी-करणामुळे, तत्पूर्वी त्या नियमाखाली करण्यात आलेल्या कोणत्याही गोष्टीच्या विधिग्राह्यतेला बाध येणार नाही].

१. अशा नियमांसाठी, भारताचे राजपत्र, १९४०, भाग एक, इंग्रजी पृष्ठ १३५३ पहा.
२. १९७० चा अधिनियम ४०, कलम ६ द्वारे मूळ पीटकलम (३) ऐवजी दाखल केले.

अनुसूची

(कलम ३ पहा)

१. हाडे.
 २. राठकेत.
 ३. लोणी.
 ४. तृणधान्ये, तांदूळ व गृहू द्याखेरीज.
 ५. औषधिद्रव्ये.
 ६. ब्रशांसाठी तंतू.
 ७. मासे.
 ८. फळे.
 ९. तूप.
 १०. वार्तडे, न कमावलेले.
 ११. खते.
 १२. पेंड.
 १३. कडघान्ये (डाळी).
 १४. बी-बिथाणे.
 १५. चामडे, न कमावलेले.
 १६. मसांल्याचे पदार्थ.
 १७. तंबाखू, प्रक्रिया नं केलेला.
 १८. भाजीपाला.
 १९. गृहू.
 २०. गव्हाचे पीठ.
- [२१. मेंढचा किंवा कोकशंची लोकर आणि प्राण्यांचे केस, मग ते साफ केलेले किंवा पिंजलेले असोत वा नसोत.]

१. १९७० चा अभिनियम ४०, कलम ७ द्वारे मूळ बाब २१ ऐवजी दाखल करण्यात आली.